

EL TEATRE CATALÀ

MAX LINDER

Any I • Núm. 30
21 Setembre 1912

20 cènts.

Coberta de **LA GITANA VERGE**, de Juli Vallmitjana,
Segon folletí de 16 pàgines de **SOL IXENT**, de J. Pous i Pagès

L'antic Kiosco "El Sol"

del davant del Liceu,
ha canviat d'amo.
Se dirà d'ara en avant

Kiosco del Liceu

Es compradors d'EL TEATRE CATALÀ
trobaran en ell franca acollida
i quantes publicacions els siguin
necessaries

EL TEATRE CATALÀ

REVISTA SETMANAL ILUSTRADA

: EXTENSA INFORMACIÓ GRÀFICA I LITERÀRIA DE L'ACTUALITAT TEATRAL CATALANA :
TEATRE CASTELLÀ : TEATRE EXTRANJER

20 PÀGINES DE TEXT

DE LES PRIMERES FIRMES DE CATALUNYA

32 PÀGINES DE FOLLETÍ

DE LES OBRES TEATRALS DE MÉS ÈXIT

PRESENTACIÓ ESPLÈNDIDA

PAPER COUXÉ :: NOMBROSOS GRAVATS :: TIRATGE EXCELENT

EL TEATRE CATALÀ es la millor revista que a Catalunya s'ha publicat dintre'l seu caràcter i condicions econòmiques

SURT ELS DISSABTES

Número corrent: 20 cèntims - Número atressat: 40 - Atrassat sense folletins: 25

Suscripció: Espanya, 3 pessetes trimestre - Extranjer, 9 francs semestre

Administració: PORTA-FERRIÇA, 17, LLIBRERÍA ■ BARCELONA

EL TEATRE CATALÀ

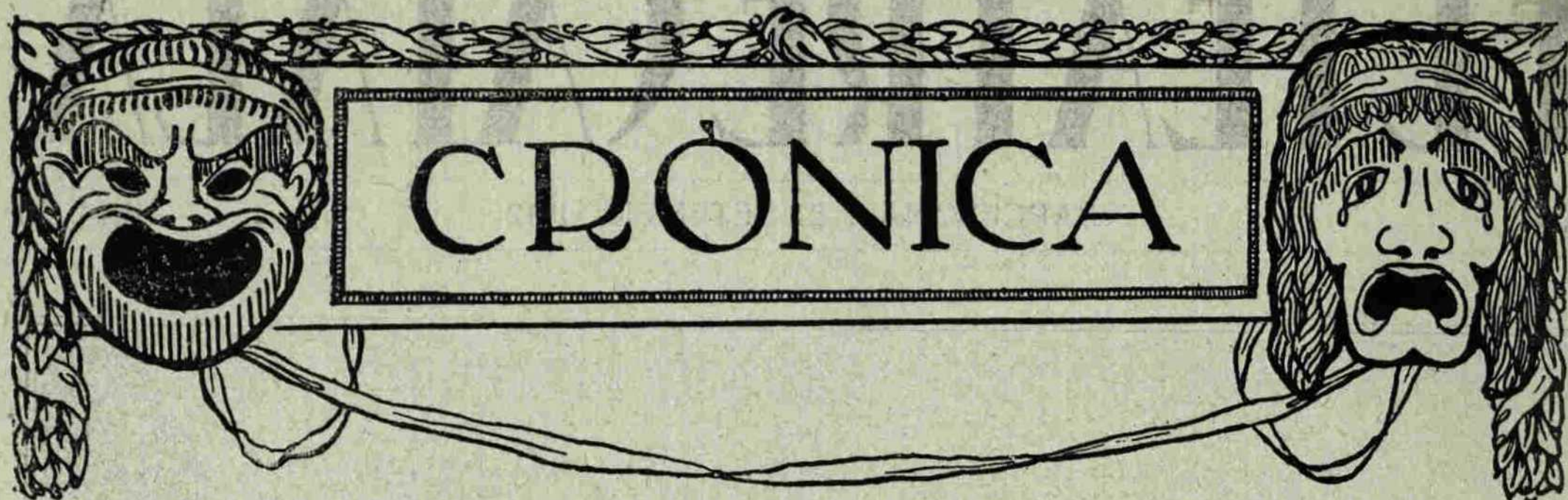
ANY I

BARCELONA : 21 SETEMBRE 1912

NÚM. 30

STACIA NAPIERKOWSKA, de la companyia Max Linder

L'altre dia l'amic Ferran i Torres ens parlava des d'aquestes mateixes planes de lo que vol el nostre públic, i d'aqueixa voluntat en deduïa la causa de molts èxits immerescuts i de fracassos injustos.

Es difícil, impossible quasi be, assolir en la vida real la perfecció somniada; molt menys la trobarem en el teatre, que vol esser el reflexe dels nostres vicis i virtuts.

Sense la pretensió de voler sostenir tot el pes de les nostres afirmacions, les quals exposem tant senzillament com se'ns acuden, ens sembla que tots els públics són iguals a tot arreu, com ho han estat també en totes èpoques.

Les naturals i lògiques diferències que hi ha d'haver entre un públic i un altre queden explicades per raons de major cultura, de temperament o be per la manera de viure de cada poble.

L'equivocació de tots aquells que, moguts per un ideal estètic refinadíssim, han fracassat en el teatre, se deu a *voler* ignorar lo que es el públic i pretendre imposar-li preceptes i lleis que han d'esser rebutjades per aqueixa col·lectivitat voluble, de la qual no se'n pot prescindir si es que's vol fer teatre.

La literatura dramàtica es distinta de totes les demés manifestacions artístiques; es enemiga del silenci i fuig de la torre d'ivori en la qual alguns escullits vulguin recloure-la. Parla directament a les multituds i de les multituds reb la sanció inexorable.

Teatre i públic formen un diàleg compost per la comunitat de sentiments, diàleg que queda interromput quan manca aqueixa compenetració que deu existir de l'escena amb el públic.

La multitud, esdevinguda col·lectivitat espectadora, vol i necessita emocions; prefeix lo que la fa sentir a lo que la fa pensar, i estima amb més deliri lo exagerat de proporcions que no pas la nimietat de molts detalls, que passen desapercibuts pels que van al teatre pera veure i oir quelcom més que no pas lo normal que presenciem quotidianament en la llar i en el carrer.

El públic vol hèroes i sacrificats, lluites i passions, tota la vida tumultuosa, amb els seus dolors i rialles, esdevinguda espectacle.

I ja que ho vol, es precis donar-li-ho. És que volèm parodiar i seguir an en Lope de Vega, quan digué lo de complaure al públic estúpid, perquè pagava? No: les concessions en aquest sentit les rebutjem. Lo que estimem necessari es que l'autor no deu oblidar que escriu i compon *pera'l teatre*, que es molt diferent que escriure un llibre, que ha d'esser llegit per individus d'esperit selecte.

La psicologia de les multituds es un dels coneixements fonamentals pera triomfar en l'escena, i aquest triomf pot obtenir-se ben honestament, sense descendir a la vulgaritat ni deixar de fer obra artística.

Un exemple ben viu i ben aprop nostre el tenim amb el mestre Guimerà, que ha sabut conèixer el públic i li ha donat obres *teatralment* escrites, que enriqueixen el patrimoni artístic de la nostra patria. Per això en Guimerà no es solament l'autor més representat i aplaudit a Catalunya, sinó el més traduït dels catalans a fòra de casa.

Podríem senyalar altres noms, però amb un n'hi ha prou, perquè ningú s'atrevirà

a dir públicament que l'obra guimeriana manqui de condicions literaries, sacrificades al gust del públic.

Podem completar el nostre pensament, recordant conceptes d'en Feliu i Codina, l'autor que tant be coneixia'l teatre. L'il·lustre escriptor, qual fama i prestigi va creixent amb els anys, deia que'l teatre ha d'esser un compendi de l'existència social, amb tots els accidents que la distingeixen, i que'l públic ha d'escoltar-hi el llenguatge de les seves idees i dels seus afectes, veient-se afalagat en les seves virtuts i reprès en els seus vicis, portant-hi la propria manera de ser completa, sense tenir que despullar-se de la seva integritat social ni privada.

Des del moment que l'acció i els tipus són desconeguts de l'espectador i no li inspiren l'interès de cosa propria i des de l'instant que, deliberadament o per equivocació,

es divorcia el sentiment popular del sentiment artístic, i des de que la representació escènica's converteix en freda cerimonia, revestida d'extravagants formes i exòtics ritus, què té d'extrany que'l públic se refredi, i el teatre quedi buid, i la poesia dramàtica's decandeixi?

Lo interessant es que'l públic se senti seu el teatre i hi vagi amb gust, sense forçar la seva voluntat. Que aplaudeixi o que xiuli, això es lo de menys; lo important, lo que cal atendre es que no deixi sol l'espectacle.

Que ho tinguin en compte els nostres autors, per la seva propria conveniencia i pera la major prosperitat del Teatre Català. Devegades ens exclamem de l'apatia del públic envers el nostre art dramàtic i no acertem a comprendre que se n'aparta perquè no li donem obres de *teatre*.

Com que l'assumpte es prou interessant, tornarem a parlar-ne. X.

MAX LINDER

STACIA NAPIERKOWSKA

SOLAMENT a títol d'informació, i responent a lo que es actualitat teatral a Barcelona, publiquem en aquest número els retrats de Max Linder i de Mlle. Napierkowska.

La popularitat d'aquests artistes, sobre tot la del primer, es, entre el públic barceloní, de les més remarcades. El *cine* ens l'ha presentat amb tanta força còmica, i el *cine* es un espectacle tant arrelat aquí, que ningú, per modest que sigui i per poc interès que tingui per la gent de teatre, ignora l'existència d'aquest actor.

Nosaltres hem assistit a un ensaig de l'espectacle que Max Linder, a l'hora que surti aquest número, ja haurà començat a donar davant l'espectació dels barcelonins.

No podem judicar-lo per lo que hem vist. Hem reconegut que té gracia, que es

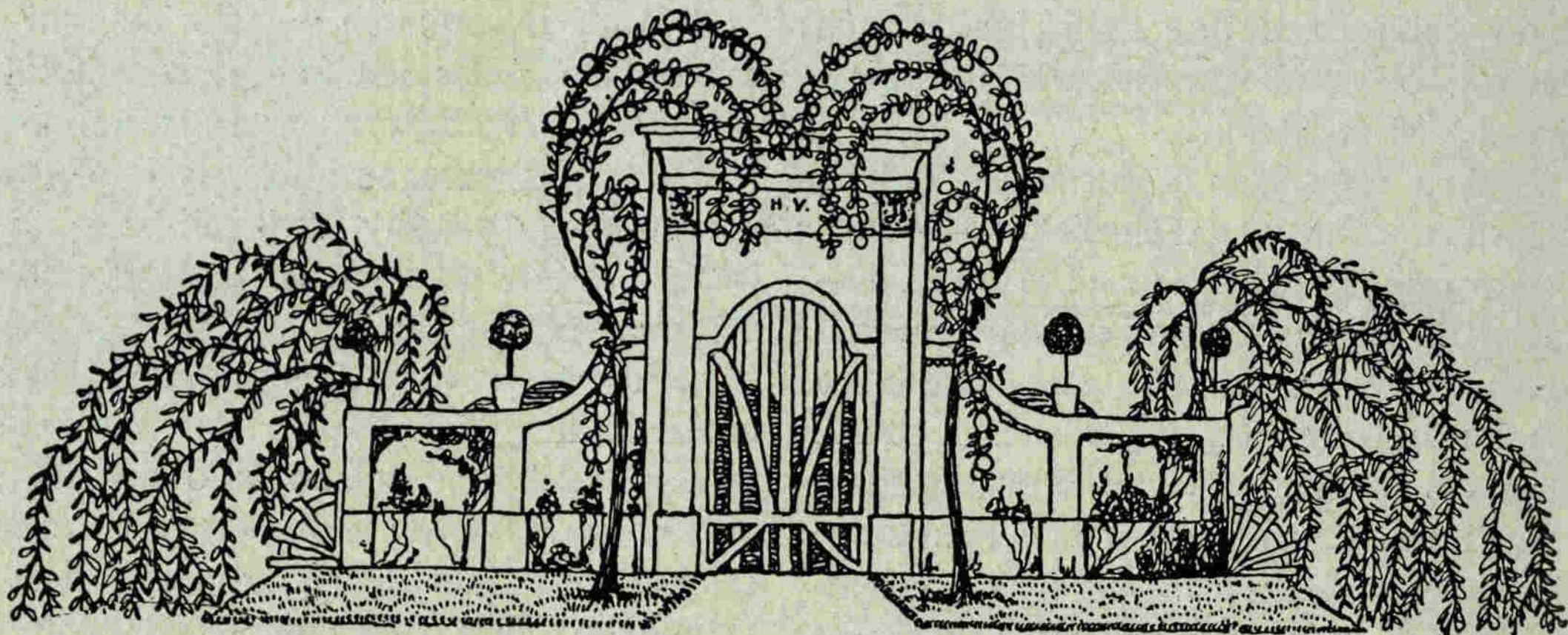
desinvolt de gestic i d'expressió de rostre, però que es actor més apropiat pera'l treball simplicíssim de la pel·lícula *bufa* que pera'l de la comedia. Exagera lo còmic fins a fer-lo grotesc, i la seva figura, petita i esprimatxada, se belluga incessantment pera promoure la rialla del públic.

Creiem sincerament que la coneixença viva de Max Linder amb els seus milers d'admiradors barcelonins plaurà an aquests. A nosaltres potser no tant, perquè aquestes coses no tenen res que veure amb el teatre que nosaltres desitgem.

Mlle. Napierkowska es tota altra cosa. La seva figura esvelta's mou rítmica, suau, artísticament plàstica.

Té aire — en lo poc que hem vist encara — d'evocar les dançatrius clàssiques, amb el foc dels seus ulls i la cadencia del seu gestic. Les seves linies són senzilles i armòniques, i un dolç somriure orna'l seu rostre ovalat i acariciable.

EL SECRETARIAT DE "EL TEATRE CATALÀ"

A nova secció que ja fa alguns números varem anunciar, avui s'inaugura. Des d'ella, com ja deiem, contestarem totes les consultes que se'ns fassin sobre assumptes relacionats amb l'art teatral de tot temps i de tots els països. Els datos que ja tinguem recollits serviran pera contestar immediatament les preguntes que'ns siguin fetes, per l'orde amb que les anem rebent. Ara, quan se tracti d'un cas especial, es a dir, sempre que's tinguin de fer investigacions pera respondre satisfactoriament a lo que se'ns demani, aqueix orde quedarà interromput.

No oblidar que la correspondencia que's refereixi an aquesta secció ha d'anar adreçada a nom del Secretari d'EL TEATRE CATALÀ, i quan se vulgui una resposta particular, dèu incloure-s un segell pera la contesta.

1.— *Quines obres de consulta s'aconsellen pera un aficionat al teatre que vulgui perfeccionar el seu estudi d'una manera integral?*—(J. B., Barcelona.)

Li anomenarem les més fàcils d'obtenir, tant pel seu cost com per esser d'assortit en totes les llibreríes.

Curso completo de Declamación, A. Guerra i Alarcón; Madrid, 1884.—*Tratado de Arte escénico*, Sebastià J. Carner; Barcelona, 1892.—*Llibre de l'actor*, J. Ferran To-

rres; Barcelona, 1909.—*Monografía histórica e iconográfica del Traje*, J. Puiggarí; Barcelona, 1886.—*La Mímica*, Eduard Cuyas.—*El arte del actor*, Coquelin.—*Tratado de Declamación*, Jovellanos.—*El Teatro por dentro*, M. J. Moynet.—*L'arte del comico*, Luigi Rasi, Milano.—*Il codice del Teatro*, Tabanelli, Milano.—*El Teatro Español*, A. Cánovas del Castillo.—*El Teatro*, F. Urrecha.—*La Moral en el Teatro*, Emili Tintorer.—*El Naturalismo en el Teatro*, Emili Zola.—*El Arte escénico en España*, J. Ixart.—*La expresión de las emociones en el hombre y en los animales*, Carles R. Darwin.—*Las ilusiones*, Taine.—*Biblioteca internacional de Psicología experimental, normal y patológica*, composta de 50 volums dels millors autors.

2.— *En quina data nasqué en Ramon de la Cruz i quins són els seus sainets més populars?*—(C. E. G., Bilbao.)

El celebrat saineter espanyol, el Goya del teatre, com se l'ha anomenat, nasqué el 20 de Març de 1731, descendint d'una aristocràtica familia d'Aragó. Al contrari de lo que's diu, en Ramon de la Cruz visqué amb la consideració dels seus conciutadans. Fou individu de l'Academia de Bones Lletres de Sevilla i Àrcade romà, amb el nom de *Larisio Dianeio*.

La seva producció es considerable, sobressortint els sainets, car lo demás manca d'interès i valor teatral, encara que siga impecable, literariament parlant.

De sainets recordem, com a més importants, *Manolo*, *El muñuelo*, *El picapedrero*, *Las majas vengativas*, *Los bandos del Avapiés*, *El Rastro por la mañana*, *El café de máscaras*, *La fineza en los ausentes*, *La comedia casera*, *El sarao*, *La visita de duelo*, *El majo de repente*, *La duda satisfecha*, *La presumida burlada*, *La comedia de Maravillas*, *La maja majada*, *El casamiento desigual*, *El petimetre* i *El fandango de candil*.

Han estudiat la personalitat d'en Ramon de la Cruz, entre altres, Signorelli, Miquel de la Higuera, Moratín, Martínez de la Rosa, Hartzenbusch i Feliu i Codina.

3.—*Quin any va estrenar-se «Lo pou de la Veritat», d'en Conrat Colomer, i de qui era la música?*—(N. A., Barcelona.)

La sarsuela catalana en tres actes *El pou de la Veritat* fou estrenada amb gran èxit al teatre Circ Barcelonès, l'any 1874 o a començos del 1875, per la companyia lírica catalana dirigida per en Colomer, l'autor de la lletra. Hi va posar música el mestre Manent, de la qual la crítica d'allavors ne feu molts elogis.

4.—*Quina era l'època fixa que actua-*

ven dugues companyies catalanes alhora, farà uns deu o dotze anys?

En la temporada de 1900 a 1901. Al *Romea*, que obrí les seves portes el 22 de Setembre de 1900, per tancarles a fi de Maig de 1901, hi havia la companyia constituïda per l'Isclé Soler, en Capdevila, en Goula, en Fuentes, en Virgili, en Martí, en Santolaria, en Manso, i les senyores Sala, Monner i Clemente, dirigida per l'Antoni Piera.

Al *Novetats* hi treballava l'Enric Borràs, amb el concurs de les senyores Mena, Morera, Parreño i Delhom, i els senyors Montero, Giménez i Guitart.

La temporada començà el 26 d'Octubre de 1900, pera interrompre-s en 24 de Febrer de 1901 i començar de nou des del 6 d'Abril al 28 del mateix mes.

Dins d'aqueixes dates era que funcionava també al Tívoli l'empresa del «Teatre Liric Català», que donà representacions des del 12 de Janer fins al 28 de Febrer de 1901.

En aquest mateix teatre, la companyia de l'Enric Borràs hi donà representacions des del 2 de Març al 3 d'Abril de dit any 1901, reproduint el *Jesús*, d'en Guimerà.

FRISANCES MEVES

*Jo porto en el meu cor una frisança,
que a l'escalf ha viscut de l'esperança
que tinc de contemplar-te tota meva;
de besar-te, incitat per ta mirada,
tot rebent el perfum de ta alenada
i enllaçant amb mon cor l'imatge teva;
jo porto en els meus ulls la més sincera
revelació d'amor d'una quimera
que viu tota ella fosa amb mes accions;
manifestant-se encara més intensiva,
més punyidora, més reial i viva,
si pretenc fer-la viure en mes cançons.
Jo porto en mon cervell la dominante
convicció que veurà com triomfanta,
la meva alè de gloria s'alsarà,
i per damunt de tota mesquinesa
d'eix món pervers i fals, de ta bellesa
sols per mi la poncella's badarà.*

*Jo porto en el meu pit l'encesa flama
de l'amor, que per viure sols reclama
el teu cor de deesa blincadiç,
els teus pits virginals, aont la vida
portaras per 'quells fills que, amorosida,
la Natura ens darà, amb un dolç somris.
Jo porto, anant pel món, com una estrella,
ta imatge en el meu front, que'm meravella
els més tristos camins de mon destí;
mes si'm sento lassat alguna volta,
cerco ampar als records, i al punt m'envolta
un afany que invencible'm fa senti.
Jo porto en la meva ànima frisoza
l'inquietut de la lluita impetuosa
de les meves ardentes ilusions,
quan sofrint lluny de tu, dona estimada,
al bell alcanç no estan de ta mirada,
guaridora del mal, mes decepcions.*

T. MARTÍ TORCAL

No puc resistir la temptació de parlar d'en Max Linder.

No't sobressaltis, per això, llegidor... He pensat llargament en si devia o no parlar-te'n, i he arribat a convence-m de que era un deure de consciència posar uns comentaris a les seves piruetes.

Això vol dir que no't repetiré l'història de la seva vida i miracles, que avui tot Barcelona sab de cor i per la qual ens hem sentit inclinats a admirar en Max — com ja familiarment fins les criades de servei l'anomenen — com a sportsman aixerit i variadíssim, com a trenca-cors de dames de totes les condicions i estaments, i com a viu que cobra una fabulosa suma en pagament de les seves contorsions davant de l'objectiu o davant de qui's presenti.

Però si per endavant me vedo parlar d'aquestes particularitats del popularíssim hoste, de què us parlaré? De l'artista? Del comediant? Ah! d'això, no; no n'hem sapigut ni'n en han dit res; se comprèn que pera l'empresari són aquests detalls secundaris, i àdhuc haurem de creure que ben poc interessants pera les mils ànimes que ansien veure en l'original aquell clotet de les seves galtes molçudes, que han vist tantes vegades reproduïdes en la tela del cine, flexibles a les més extravagants caricatures d'expressió de dolor o de plaer.

Lo cert, lo que no admet dubtes, es que a Max Linder el coneix tothom. Saben el Noi de Tona? Així es Max Linder de popular. Si's passejava per les Rambles, qualsevol se creuria en el dret d'allargar-li la mà, d'abraçar-lo, de convidar-lo a pendre una cervesa i, si acceptava, de tutejar-lo i fins de donar-li copets a la panxeta pera que's contorsionés amb aquelles contorsions que sols ell sab fer.

La seva popularitat l'ha conquerida jus-

tament en les vistes cinematogràfiques... Ell ha fet riure mitja humanitat... I ha estat ell precisament qui ha promogut la rialla, Max Linder, no el comediant interpretant fidelment un tipus caricaturitzable dels tants que's copien en les comedies de fer riure, sinó ell mateix en persona; l'original, no la copia. D'aquí aquesta llibertat que molts se pendrien amb ell, creant-se un dret que mai se pendran amb el més humil dels actors, per més que aquest els hagi fet riure.

Aquesta consideració ens ha refredat els entusiasmes que poguerem sentir pel «Rei de la pel·lícula», com li diuen a França.

Cert que la seva visita ha despertat un viu interès a casa nostra, però un interès malsà, crudel, podríem dir, que no se satisfarà pas admirant els mèrits de l'ídol ni que'l treball d'aquest sigui verament genial, i's complaurà més en una mueca que en la subtil expressió d'un sentiment.

Ignorem si Max Linder té consciència d'aquestes circumstàncies que han laborat la seva popularitat, i quedem esperant veure els recursos amb que pretindrà sostenir-la, pera jutjar-lo com a artista o com a... tipus popular; es la més escaienta expressió que se m'acut...

Nosaltres, de totes maneres, no'ns fem il·lusions. A Barcelona no més som dos-cents els escullits — la Vitaliani ens ho digué, i ens ho digué per amarga experiència — no més dos-cents els que sabem fruir en l'art de les sublims ficcions, i Max Linder ha d'interessar al tot Barcelona i no als dos-cents «dilettanti».

Si'n resultava, doncs, un veritable geni del «sprit», la casa Pathé pagaria cara la propaganda d'haver-nos-el enviat.

PUCK

EL CONCURS D'OBRES TEATRALS DEL SINDICAT D'AUTORS DRAMÀTICS CATALANS

EL Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, que té per primera finalitat el foment de la Dramàtica Catalana, desitjant obrir les portes del teatre an aquells joves que en dies futurs puguin donar-li gloria, obre un concurs entre'ls autors inèdits a fi de premiar les obres que'n siguin mereixedores, concurs que ha de regir-se per les següents condicions:

1.ª El Sindicat ofereix un premi de 700 pessetes per l'obra còmica, dramàtica o tràgica en tres o més actes que, a judici del Jurat del concurs, el mereixi.

2.ª El Sindicat ofereix igualment un altre premi, de 300 pessetes, per una obra còmica, dramàtica o tràgica en un o dos actes.

3.ª Unicament podran optar an aquests premis els autor inèdits, entenent-se per inèdits aquells que no hagin estrenat a Barcelona durant una de les temporades oficials de Teatre Català.

4.ª Les obres premiades quedaran d'exclusiva propietat dels seus autors, els quals cobraran íntegrament el drets de representació que'ls corresponguin.

5.ª El Sindicat se compromet a estrenar les obres premiades en la vinenta temporada d'Octubre a Janer de l'any corrent, fòra que dificultats de presentació ho fessin impossible.

6.ª Havent de ser objecte de judici el mèrit absolut i no el relatiu de les obres presentades al concurs, el Jurat podrà no adjudicar els premis si cap d'elles ne fos mereixedora.

7.ª El Jurat pot igualment repartir la quantitat oferta entre diferents obres, si fossin més d'una les que judiqués dignes de ser premiades.

8.ª Les obres hauran d'esser entregades abans de les vuit del vespre del dia 30 del pròxim mes de Novembre, en l'Admi-

nistració del Gran Teatre Espanyol, amb la següent adreça: *Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans. — Concurs teatral.*

Formen el Jurat calificador els senyors don Antoni Rubió i Lluch, don Jaume Massó i Torrents, don Frederic Rahola, don Josep Roca i Roca i don Pere Muntañola.

Barcelona, 19 de Setembre de 1912.

BARCELONA

Max Linder, el popular actor de les películes cinematogràfiques, devia debutar ahir al Novetats, davant l'expectació del nostre públic, acompanyat de l'eminent ballarina de l'Opera, de París, Mlle. Napierkowska, de l'estrella Mlle. Celia Galley, de l'actriu francesa mademoiselle Jane Lise i de la tiple espanyola senyora Angelina Vilar.

La setmana entrant informarem als nostres llegidors del resultat d'aquest espectacle, que a l'hora que escrivim aquestes ratlles es esperat amb el major interès.

Notes diverses d'Italia

Al Goldoni, de Venezia, s'ha estrenat *Il piccolo Cooperfield*, comedia en tres actes treta de la novel·la d'en Dickens per en Dante Signorini.

La comedia, que es feta amb molta cura, tingué un gran èxit.

L'interpretació, correcta per part de l'autor, i no més que acceptable per la dels demés artistes.

* * *

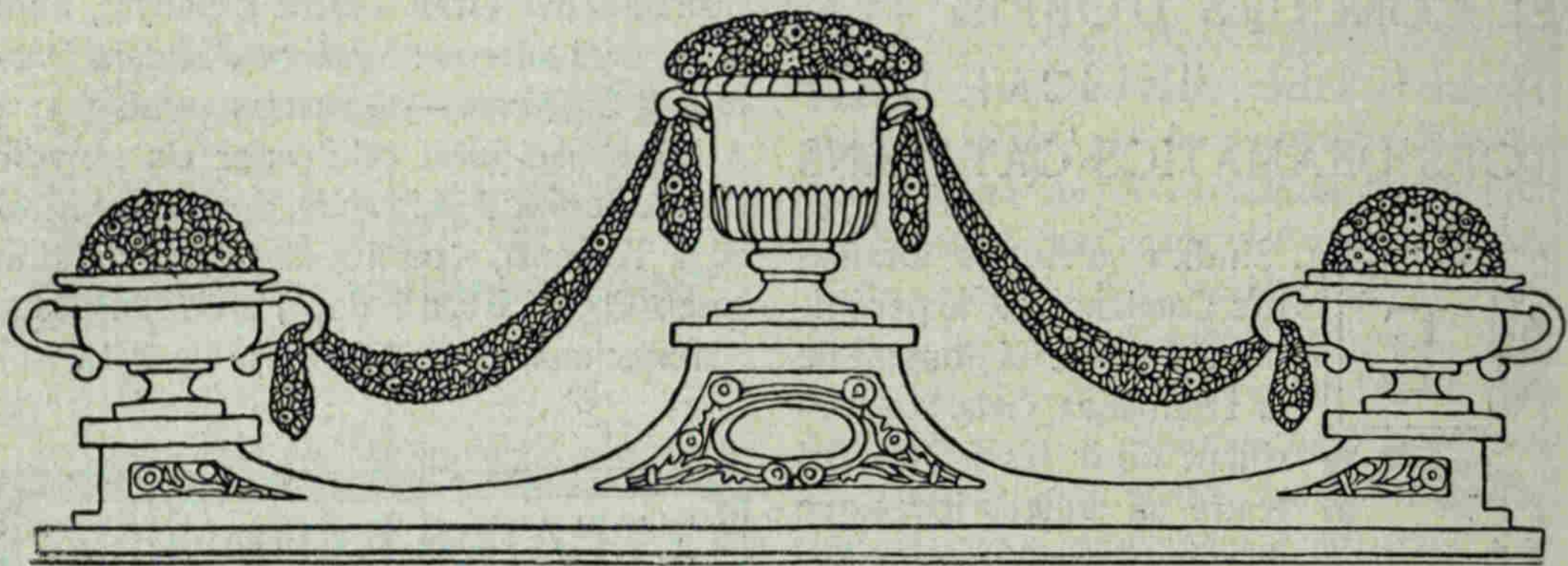
La companyia Monaldi ha estrenat a Milà un drama en tres actes de Nino Ilari titulat *Malaria*.

El drama, les escenes del qual se desenrotllen en ple camp romà, basa son argument en la gelosia d'un marit, que venja l'infidelitat de la muller matant-la d'un cop de falç al coll.

Dintre del genre que amb tant profit explota aquesta companyia, l'obra mereix un cert respecte, ja que essent, com es, de caràcter guinyolesc, no deixa de tenir escenes tractades amb veritable acert i que'l públic va aplaudir moltíssim.

No cal dir com en Monaldi feu el protagonista.

Amb el seu talent i ajudat dels altres artistes, que verament són molt acceptables, feu surar aquesta obra, que no essent bona, com totes les altres que fa, el públic va acullir-la potser amb massa bona voluntat.

LA DANÇA

(PETIT COMENTARI)

El dançar, a l'igual que'l beure, es una necessitat que pot molt be degenerar en vici.

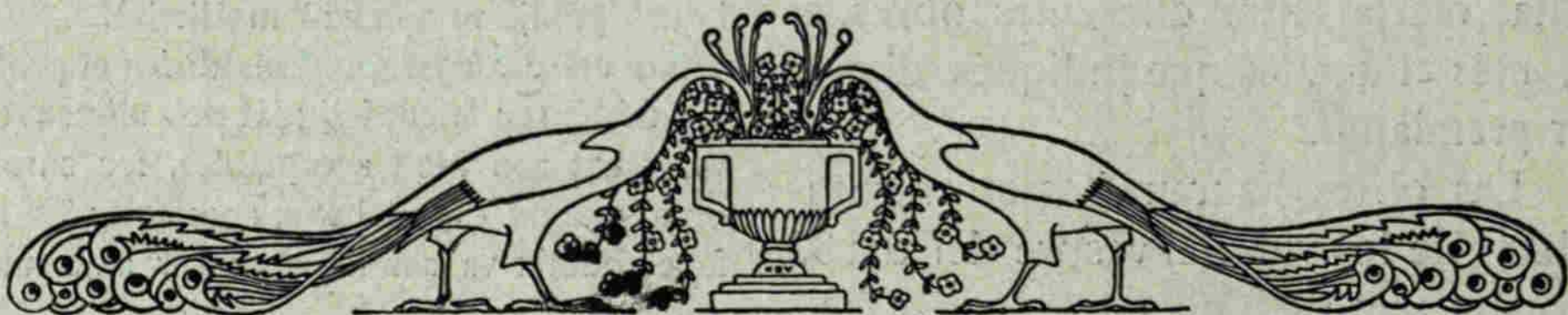
Diem que es una necessitat perquè, com pot l'home mostrar l'estat de joia si no es cantant i ballant?

Sols cal veure'ls infants quan tot just se saben aguantar drets, entre'ls quals el cantar i el ballar constitueixen les úniques manifestacions d'alegría—en oposició al plorar, que ho es de dolor—que sos tendres cervells exterioritzen, i si ara veiem que passa així amb els homes-infants, lo mateix hem de creure ha d'haver succeït a l'humanitat tantost hagué aparegut a la vida, i ho prova més encara el fet de que, si mirem els pobles que's conserven actualment en un estat primitiu de civilització, el cant i el ball són entre ells cosa tant trascendental, que fins esdevenen sagrats, que es com creiem han d'haver estat en els seus orígens aquestes dugues manifestacions artístiques.

Are be; concretant-nos a la dança, els balladors i balladores que en l'exercici d'aquest art se mantinguin dintre un límit determinat apareixeran bells, pel ritme del moviment de llurs cossos, mes si traspassen aquest límit devindran immorals, d'immoralitat artística o d'immoralitat eròtica. En aquest darrer cas els balladors resten al mateix nivell dels qui, bevent, passen de la mida, caient en l'abjecte idiotisme consegüent a l'estat d'ubriaguesa.

Com no m'he proposat fer, en aquest treball, un detingut estudi ni una crítica detallada de la Dança, poso terme an aquest *petit comentari* dient i afirmant que la Dança Catalana es, en totes ses diferents varietats, altament estètica, sempre moral i, sobre tot,—lo que entenem la fa singularment estimable— democràtica, puix que poden, si volen, ballar alhora joves i vells en comunitat de joiosa alegria, sens que'ls uns sien mai destorb pera'ls altres. I perquè la considerem encarnació de l'esperit de la raça la propaguem, retornant-la al poble, que, per capritxos de la moda, l'anava arreconant i oblidant, fent sia novament coneguda i repopularitzada aquesta manifestació tant personal i característica de la nostra Catalunya.

AURELI CAMPMANY

LA COMPANYIA DEL TEATRE ROMEA

Marian de Larra

Rafela Abadia

Josefina Cobeña

Enric Giménez

Isabel G.ª Xifrá

Felixa Boisgontier

Maria Hurtado

Enriqueta Ruiz

Soletat Suelves

Segona Abadia

Carme Encina

Raquel Martínez

Enric Guitart

Josep Sánchez

Joaquim Pacheco

Josep Muñoz

Rafael Torres

Pascual G.ª Rodrigo

Josep M.ª Soler

Gerard Peña

TEATRE CASTELLÀ

BARCELONA

La temporada teatral va animant-se en la nostra ciutat. Acabada la calor, podrem oferir setmanalment als nostres llegidors les notícies precises pera omplir aquesta secció, que aquest any serà nodrida, a jutjar pels preparatius.

Romea. — Tal com havíem dit, avui obre les seves portes aquest teatre amb la companyia d'en Larra i en Giménez i amb l'Abadía al davant del quadro d'actrius.

L'inauguració de la temporada tindrà lloc amb les obres *Solico en el mundo*, *Flor de los pazos* (comedia en dos actes d'en Linares Rivas, que per primera volta's representarà

a Barcelona) i *Una tragedia florentina*, d'Oscar Wilde, traduïda pel nostre amic Fabré i Oliver.

Tívoli. — *La generala* i *Las mujeres de don Juan*, solemne espatotxada, segueixen omplint el programa d'aquest teatre, que anuncien renovar molt aviat amb les representacions de *La alegre Polonia*, opereta que s'espera que serà un èxit, lo qual no es esperar poc.

Nou. — També aquest popular teatre obre avui les seves portes. En Santpere, l'immens, i en Viñas, el gran, junt amb el mestre Espeita, van al davant d'una notable companyia, en la qual figuren com a astres de primera magnitud l'Ampar Guillén i la María Darnier.

El debut serà amb *La dama roja*, opereta de fama mundial, segons diu l'empresa, i que nosaltres no tenim inconvenient en reconèixer, encara que l'imparcialitat ens obligui a confessar que no hem sentit anomenar mai tal títol ni cosa que s'hi assembli.

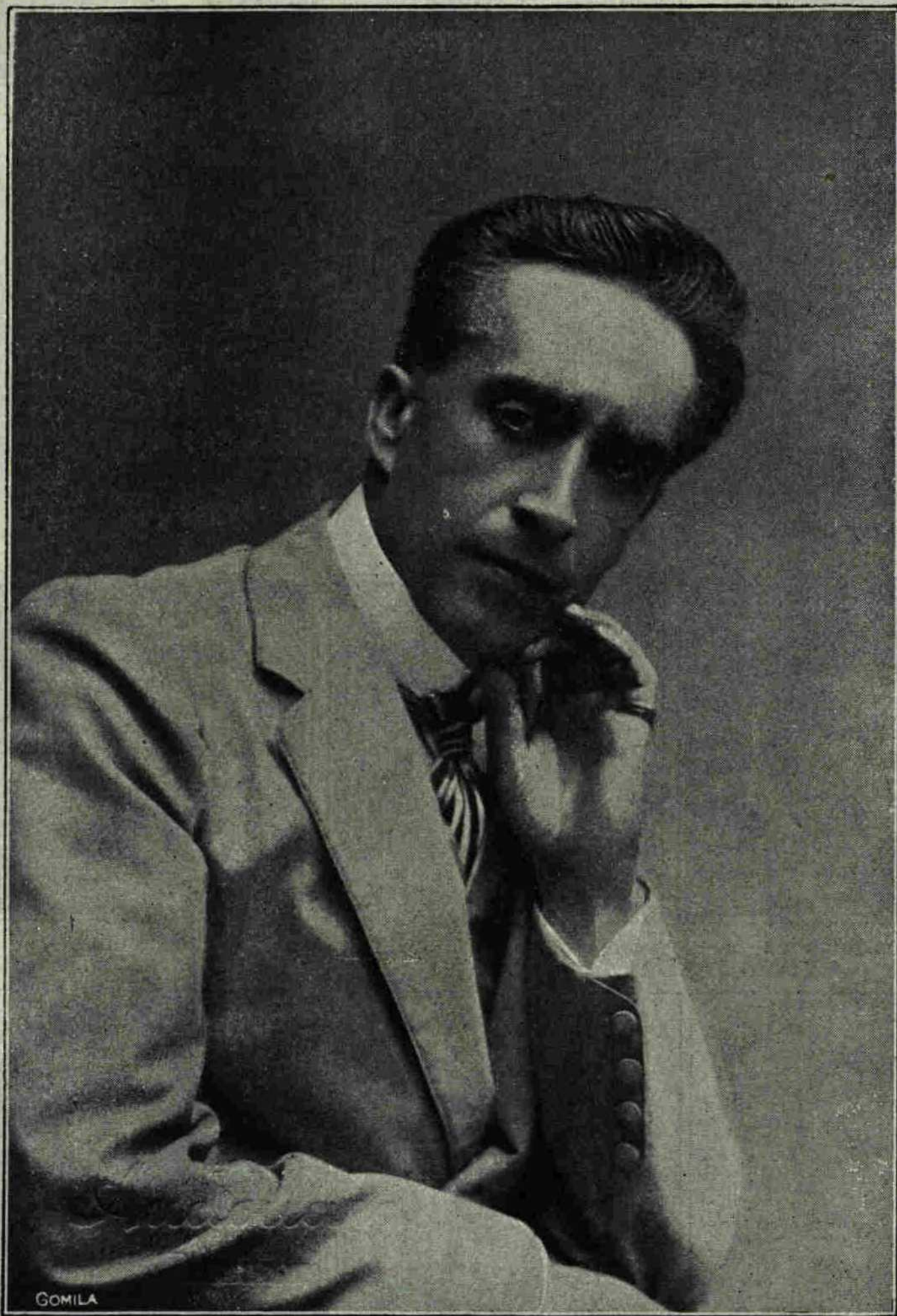
Sembla que també's confia amb l'estrena de *La alegre Polonia*, com a plat fort de principi de temporada.

Apol. — L'empresa d'aquest teatre es una de les més ben montades de Barcelona i que mereixen més l'estima del seu públic.

Amb una perseverancia d'anys i més anys, ha vist consolidar el seu negoci, i la companyia que presenta ja fa una llarga tongada de temps que està formada amb els mateixos elements, puix les variacions són ben poques, i sempre tendeixen a millorar el conjunt, notable i digne de les més sinceres alabances.

Heus aquí els noms de les parts que formen la d'aquest any, nodrida i excelent:

Primer actor i director, Miquel Rojas; primera actriu, Dolors Puchol; primer actor, Emili Perelló; primera actriu jove, Trinitat Guitart; primera

Miquel Rojas

actriu jove i segona dama, Mercè Ferrer; primers actors còmics, Emili Guilemany i Francesc Sanchiz; primer actor de caràcter, Antoni Carnicero; dama característica, Mercè Bayona; dama jove, Josefina Valero; primers galans joves, Joan Delor i Antoni Estrems; actor barba, Daniel Castells; actriu genèrica, Concepció Gassó; actriu còmica, Carme Guzmán; segon galan, Salvador Sierra; actor genèric, Ermengol Martí; actrius, Enriqueta Pla i Pilar Lanuza; actors, Enric Casanova, Armand Crespo i Pau Rodríguez; apuntadors, Francesc Prunera i Ernest Oliver.

En la llista de obres noves que l'Empresa ha rebut pera la seva estrena, i que es extensíssima, hi ha'ls noms dels autors més populars en el genre a que la mateixa's dedica.

L'inauguració de la temporada té lloc avui, amb la representació del drama cavalleresc de l'Eduard Marquina *Doña María la Brava*, i el sàinet d'en Ramos Martín *El sexo débil*.

Líric. — Un altre dels teatres que comencen avui la temporada es aquest, conegut per Les Delícies.

Hi actuarà durant l'hivern una notable companyia de vers dirigida per en Cecili Rodríguez de la Vega, actor distingidíssim que es llàstima que vagi de primer actor, quan tanta falta ens fan en el nostre teatre galans joves de les seves condicions. Heusaquí la llista de la companyia:

Primer actor, Cecili Rodríguez de la Vega; primera actriu, Mercè Daroqui; primer actor còmic, Manel Espinosa. Actrius: Carnicero, Dolors; Delgado, Francisca; Palmada, Tula; Prats González, Carme; Romeu, Pilar; Suberana, Soletat; Tomasa, Josefina; Zamá, Andrea. Actors: Bruguera, Josep; Camprubí, Navitat; Cinca, Leandre; García, Vicens; Martori, Ramon; Mercader, Fabià; Miret, Josep; Munt Rosés, Joan. Apuntadors: González, Pere; Morera, Lluís; Ullé, Josep. Escenògraf, Ros y Güell.

El programa d'obres que s'anuncien es de lo més selecte, i el més voluntariós criteri sembla que ha guiat al qui les ha escullides.

Se destinaran els dilluns pera representacions de Teatre Català, els dimars i dimecres pera obres de Guinyol, els divendres pera obres alegres i els diumenges i dies festius pera les millors comedies del teatre castellà.

Soriano. — S'anuncia pera molt aviat el debut d'una companyia de sarsuela dirigida per en Josep Bergés. Fins ara no sabem quins elements l'acompanyaran.

Cecili Rodríguez de la Vega

MADRID

(Del nostre corresponçal especial)

Com tots els començaments de temporada, els teatres no ofereixen cap atractiu.

S'espera el retorn dels estiuejants, que comença a iniciar-se.

La veritable febre teatral comença des d'Octubre. Allavors menudegen les estrenes i els èxits i fracassos apassionen els ànims del públic madrileny, entusiasta de debó de l'art escènic i que pren part activa en tot lo que amb el teatre's relaciona. Aquí, els autors i comedians interessen més que en cap altra població espanyola. Tant entre les persones de l'aristocràcia, que tenen com a gala el tractar amistosament als «artistes de moda», com entre l'element popular, la vida, èxits i actes públics i privats d'aquests són discutits i motiven acalorades discussions entre'ls partidaris d'uns o d'altres. L'actor o l'actriu que té la sort de tenir un èxit, aquí, se pot considerar personatge admirat per tothom.

El públic, en general, degut a que, per sobre de bondat, acostuma a ser indulgent, comprèn no obstant les grosses dificultats amb que lluita l'artista dramàtic, i s'aficiona amb ells i els aplaudeix i combla de tota mena de consideracions.

Aquestes consideracions les atencions amb que's tracta aquí els comedians en el terreny particular s'ha de confessar que's deuen particularment an en Ferran Díaz de Mendoza, que com a artista podrà ser discutit, però com a cavaller i persona educada es indiscutible.

Aquest tema sobre la manera de ser «dels còmics» (com despectivament se'ls califica), comptant amb la benevolença de l'estimat amic el Director del TEATRE CATALÀ, procuraré tractar-lo més endavant.

Esperem, doncs, les estrenes que s'anuncien en tots el teatres i limitem-nos avui a donar compte de dues, que han tingut lloc en teatres destos: Novetats i Martín.

En el primer va esser una sarsuela, lletra de Sánchez Carrere, Parada i Giménez i música models mestres Bru i Cayo Vela.

No obstant i esser tants els autors, l'obra, que's titula *El golfo de Guinea*, ve a esser una cosa semblant a *El pobre Valbuena*, o a alguna altra que, amb el patró d'aquesta, hi ha estrenades.

Va agradar, però no farà rica l'empresa.

En l'interpretació varen distingir-s'hi el director, senyor García Ibáñez, i la tiple senyoreta Zapater, elegant i discreta.

L'altra estrena, al teatre Martín, fou *El reino de los frescos*, dels senyors Castillo i Pérez López, amb música també dels mestres Vela i Bru.

Es una revista agradable, escrita amb certa gracia i coneixement d'aquesta mena d'obres. La música, superior al llibre, es notable, i s'en repetiren diferents números que aviat se faran populars.

L'interpretació, ajustadíssima, essent molt aplaudits els germans Uliverri, senyoretes Alfambra, Vela i Romero, i senyors Guillot, excelent actor, Lorente i Balsalobre.

Es obra de defensa pera l'empresa i que omplirà de públic el teatre.

* *

Ha arribat l'eminent actor català Jaume Borràs, que definitivament debutarà al teatre Español amb el drama d'en Rusiñol *El mistic*. El debut d'en Borràs es esperat amb veritable impaciència, i constituirà un notable aconeixement, degut a la curiositat que hi ha per veure-l treballar.

En Fuentes, que ha de treballar al teatre Español, ha fet per l'Argentina i l'Uruguay una campanya bastant desgraciada, i en Tallaví, que també està contractat, encara no se sab si vindrà o no.

* *

Al Gran Teatro s'ha aplaçat l'estrena de l'opereta alemanya *La alegre Polonia* fins al dia 20 del corrent.

* *

La tiple Paquita Calvo ha debutat al teatre Eslava amb *El conde de Luxemburgo*, obtenint un grandios èxit com a cantant i com a actriu.

L'empresa d'aquest teatre ha contractat al primer actor còmic Elíseu Sanjuan, que acaba d'arribar d'Amèrica.

* *

Segons notícies rebudes últimament, el gran Enric Borràs està actuant a La Paz (Bolivia); després anirà a Lima (Perú), i d'allí anirà directament a l'Habana i Mèxic. No se sab fixe si donarà unes quantes funcions a New-York, i pel pròxim Abril se l'espera aquí de retorn i de passada cap a París i Londres.

* *

El vinent dissabte s'estrenarà, al teatre Cervantes, una obra còmica en dos actes, original dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernández, titulada *Cosas de la vida*, i s'enseja la traducció castellana de l'obra de «Grand Guignol» titulada *El*.

* *

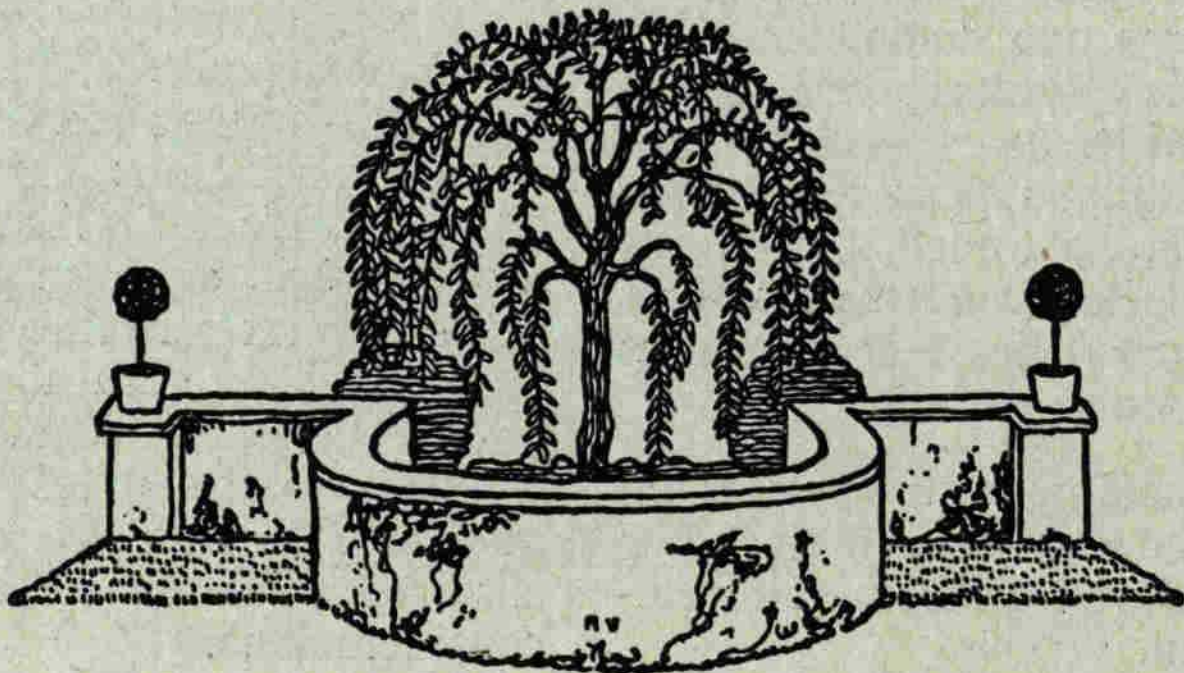
Definitivament el día 5 d'Octubre obrirà les portes el teatre de la Comedia, amb la nova obra dels Quintero *Mundo mundillo*, els ensaigs de la qual començaran el 24 del corrent mes.

* *

El genial Benavente, els germans Quintero, en Linares Rivas i en Martínez Sierra m'han promès «intervius» parlant particularment de les seves opinions referents al teatre i al públic català, i a les obres i artistes catalans.

RAYMOND

15-9-012

TEATRE CATALÀ

BARCELONA

TEATRES

Gran Teatre Espanyol. — Heusaquí el programa oficial de la temporada del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, que començarà a repartir-se al públic dintre pocs dies:

LLISTA DE LA COMPANYIA:

Actrius: Antonia Baró, Emilia Baró, Carme Buixadós, Emilia d'Entraigues, Elvira Fremont, Carme Huguet, Antonia Mestres, Ramona Mestres, Pepeta Persiva, Dolors Pla, Carme Roldàn, Antonia Verdier.

Actors: Domènec Aymeric, Rafel Bardem, Lluís Baró, Joan Bonet, Vicens Daroqui, Avelí Galceran, Andreu Guixer, Ermengol Goula, Ferran Bozzo, Carles Capdevila, Antoni Casanovas, Salvador Cervera, Antoni Piera, Lluís Ribas, Miquel Sirvent, Ramon Tor, Joaquim Viñas.

Apuntadors: Salvador Riera, Josep Puell.

Obres noves: El Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans té ofertes les següents obres, de les quals procurarà estrenar les més que pugui:

De l'Avelí Artís: *La Sagrada Família*, comedia en 3 actes.

D'en Salvador Bonavía: *Relacions formals*, comedia en 1 acte.

D'en Josep Burgas: *Els segadors de Polònia*, episodi dramàtic en 1 acte.

De l'Ambrós Carrión: *Epitalami*, tragedia en 1 acte.

D'en Pere Colomer Fors: *La creu*, drama en 3 actes.

D'en Pompeu Crehuet: *Els solters*, comedia en 3 actes.

D'en Martí Giol: *Per la meva dama*, comedia en 3 actes.

De l'Ignasi Iglesias: *Els dos amors*, drama en 2 actes; *L'home de palla*, comedia en 2 actes; *Els carrilaires*, drama en 5 actes; *Els emigrants*, drama en 3 actes.

D'en Joan Mallol: *Sortint de la capsà*, comedia en 1 acte.

De l'Apeles Mestres: *Justícia!*, farsa aristofanesca en 1 acte.

D'en Josep Morató: *El contrabandista*, drama en 3 actes.

De l'Antoni Muntanyola: *Jocs d'atzar i de guerra*, farsa en 1 acte.

D'en Pous i Pagés: *Senyora avia vol marit*, co-

media en 4 actes; *Apretats i no escampats*, o *una lleuga de mal camí*, comedia en 1 acte.

D'en J. Puig i Ferreter: *Els innocents sacrificats*, tragedia rústega en 3 actes; *El deu Amor irritat*, comedia en 1 acte.

D'en Francesc Recasens: *El cego Simó*, tragedia en 1 acte.

D'en Santiago Rusiñol: *L'auca del senyor Esteve*, comedia en 5 actes; *El triomf de la carn*, farsa en 1 acte; *L'arma*, obra guinyolesca en 1 acte (en col·laboració amb en Josep Burgas).

De l'Ernest Soler de las Casas. *El gos rabiós*, drama en 3 actes; *El monastir del Diable*, poema dramàtic en 4 actes.

I d'en Ramon Suriñac Baell: *Impremeditació*, drama en 1 acte.

Repertori: Durant la temporada's reproduiran les obres més selectes del Teatre Català antic i modern, donant-se periòdicament, en funcions especials, les més típiques dels seus temps primitius, procurant que aquestes representacions donguin idea dels diversos aspectes d'un autor determinat. La primera d'aquestes reproduccions serà en homenatge a l'il·lustre comediògraf don Josep Maria Arnau, el degà dels autors catalans avui en vida.

Durant la temporada funcionaran diverses societats a preus especials.

FUNCIÓ INAUGURAL: Desitjant el Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, honorar degudament la memoria de l'insigne fundador del Teatre Català, en Frederic Soler (Pitarra) inaugurarà la temporada'l dissabte 5 d'Octubre, amb l'estrena del seu drama postum, en 3 actes, *El campanar de Palma*.

La última obra escrita per l'insigne dramaturg, serà presentada esplèndidament amb 3 decoracions noves dels pintors Moragas i Alarma, Urgellés i Ros i Güell, vestuari de la casa Successors de Corona Cortés, etc., etc.

SOCIETATS PARTICULARS

AGRUPACIÓ «ELS UNICS». — Com a inauguració de temporada, posaren en escena el passat diumenge la comedia d'en Crehuet, *Flors i violes*, baix la direcció del senyor Alfocea, que treballà amb acert.

La senyoreta Saumell, encarregada del paper de «Teresa», se sortí de son comès d'una manera molt acceptable. La senyoreta Chinchilla, discreta; els senyors Baus i Massana, un xic exagerats, i el senyor Abelló massa tímid. Ademés se'ls notava inseguretat en llurs respectius papers.

Mereix especial esment el senyor Ribas, qui, ademés de fer amb justesa el paper de «Rafel» recità

una poesia i representà un monòleg que divertí a la concurrència.

ASSOCIACIÓ CHORS D'EN CLAVÉ. — El dissabte passat tingué lloc en aquest centre una funció teatral dirigida per en J. Rigol, posant-se en escena les obretes catalanes, *A pel i a repel* i *Tant el cantí va a la font...*, distingint-se la senyoreta Arboix i els senyors Rigol i Carreres.

Completaren el programa dos obres castellanés.

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE III. — Diumenge a la vetlla tingué lloc en aquesta entitat la representació de la tragedia d'en Guimerà *La Boja*, l'interpretació de la qual denotà que era massa difícil pera'ls aficionats d'aquesta casa.

Discret el senyor Ventura en el «Germà Albert» i fluixets els senyors Brunet, Vinyes, Homs, Martí i altres.

La senyoreta Escriu, en la «Joana», feu un treball pel qual no devem deixar de felicitar-la, puix tregué força partit de les seves condicions.

La presentació, bona, i el decorat acertat, sobre tot el del primer acte.

CAFE D'ASTURIES. — Diumenge varen representar-se en aquest cafè, pels aficionats que dirigeix el senyor Casals, les obres *La vocació* i *Mestre Oleguer*, obtenint bona interpretació.

CENTRE DE BENEFICENCIA DE BETLEM. — L'obra en tres actes *L'orfe* fou darrerament representada en aquest local, sobressortint en la seva execució els senyors Planas, Borrell, Sariol, Martí, Torrents, Calzada i particularment el senyor Trull, que estigué molt acertat.

Es una viva llàstima que no treguin la rutina de fer obres sense dames, car a més de poder-se presentar el programa quelcom més nodrit, fora millor pera aquestos aficionats, que amb tanta voluntat conreuen l'art teatral.

OLIMPO (ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II). — Tal com anunciàrem, diumenge a la vetlla tingué lloc en aquesta entitat el benefici de la jove actriu senyoreta Carme Buxadós, del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans.

Magda fou l'obra escullida, i tingué una interpretació ajustadíssima per part dels aficionats senyors Coll, Rufart, Prat i Ferrer (F.).

En Ferrer (A.) va estar bastant malament, lo mateix que'l seu germà M.

Digne d'elogi es el treball de la beneficiada, que fou fortament aplaudida al final del tercer i quart actes.

Cal aplaudir sense reserves, però desitjaríem que l'apreciable actriu no abusés excessivament d'obres estrangeres, puix dintre'l Teatre Català hi han obres en les quals la gentil artista pot lluir-hi les seves facultats.

Molt be la senyora Vidal i també be la simpàtica senyoreta Persiva, que feu una «María» molt ajustada.

Per fi de vetlla s'estrenà un quadro dramàtic de l'Anton Ferrer: *Els vampirs humans*, desempenyat per la beneficiada i els senyors Blanch, Ferrer (M.), Rufart, Soler i Toll.

L'obra en conjunt està ben escrita, però es massa llarga pel petit argument que té, i al públic ja se li començava a fer pesada.

Al final de l'obra feren sortir a l'autor al proseni.

El senyor Palmerola, abans de l'estrena, llegí un treball referent a l'obra, el qual va esser molt aplaudit.

Barceloneta

ATENEU «MARQUES DE LA MINA». — Diumenge a la tarda tingué lloc la representació de les comedies *La deria de don Pau* i *Cura de moro*, donant-hi una interpretació bastant ajustada, sobressortint en la primera els senyors Dalmau i Puig.

En *Cura de moro* el públic se va divertir un xic, distingint-s'hi el senyor Rufart.

La senyoreta Arboix va estar regular en totes les obres, i's despedí del públic per retirar-se del teatre.

Gracia

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÀ. — Les darreres funcions posades es escena els dies 7 i 15 foren les obres *El lliri d'aigua*, *L'hereu Pruna* i *La Tosca*.

Les dugues primeres anaren a càrrec de la companyia Calveras-Roca, obtenint una brillante execució per part de tots els intèrprets.

No podem dir igualment de la segona, *La Tosca*, a càrrec de la companyia que dirigeix el *bromista* Enric Fuster, molt popular en els temps d'en Fontova. Si descontem el treball d'en Xuclà, que fou esmeradíssim, els demés no convenceren a ningú. Repetim una vegada més que hi han obres més fàcils pera aficionats novells.

«LA MARGARIDA». — Darrerament s'han posat en escena les obres *Un quefe de la coronela* i *Cura de moro*, corresponents al dia 8, baix la direcció d'en Eugeni Cormand i amb pèssima execució, i *Gent de platja* i *La casa tranquila*, el dia 15, per la companyia que dirigeix en Pere Calveras. En aquesta darrera s'hi lluien els senyors Carratalà, Angelats, Fornaguera, Méndez i Areste. Les senyores fluixejaren.

Sant Gervasi

ATENEU. — Entre'ls diferents festetjos organitzats amb motiu de la festa major d'aquesta barriada hi figurava la representació del drama de Sudermann *Magda*, per la companyia Capafons-Sala, estant la protagonista de la mateixa a càrrec de la senyoreta Antonia Fornés, la qual donà al seu paper una acabadíssima i justa interpretació, lo mateix que'l senyor Capafons, admirablement secundats per les senyores Nogaret, Loran, Abella de Gevú, senyoretas Valero i Comorera i senyors Sala, Clariana, Vilaplana, Gras, Oliveras i Moix.

DE FORA

Badalona

TEATRE CERVANTES. — La companyia dramàtica de la excelent primera actriu María Panadès, dirigida pels primers actors Joan Torelló i Josep María Vila, començà la temporada el diumenge prop-passat, amb una obra castellana i la peça catalana *A cà'l sabater*.

El públic va rebre'ls bastant be, omplint la major part del teatre.

Castellar del Vallés

CENTRE CASTELLARENC. — El diumeuge, dia 15, tingué lloc en el teatre d'aquesta societat l'obertura de la temporada de tardor, amb una brillant funció, pera la qual havien estat contractades les aplaudides actrius senyores Emilia Baró, Antonia Baró, Mercé Bayona i la senyoreta Aurora Guardia.

Dita funció fou honrada amb l'assistència dels

autors de les obres, senyors P. Crehuet i M. Folch i Torres.

Les obres escullides foren *L'encís dels divuit anys* i *La morta*, d'en Crehuet, i *La germaneta*, d'en Folch.

L'encís fou interpretada meravellosament per les senyores Baró (E. i A.), la senyoreta Guardia, i el senyor Benasco.

En *La morta* fou molt alabada la tasca de tots els que l'interpretaren: senyores Baró (E. i A.), senyor S. Sellent, senyor Girbau, senyora Bayona i senyoreta Guardia.

Tant en aquesta obra com en l'anterior, el senyor Crehuet tingué de sortir al palc escènic pera acallar els aplaudiments del públic.

La germaneta, d'en Folch, fou també un altre triomf, tant pera l'autor com pera'ls que desempeñaren els papers, que eren les germanes Baró i la senyora M. Bayona, i en Sellent, en Benasco, en Romeu i en Girbau.

La presentació de totes les obres fou magnífica, principalment el segon acte de *La germaneta*.

Girona

UNIÓ REPUBLICANA. — Pera demà diumenge, dia 22, està anunciada en aquesta societat l'obra *Gent de vidre*, pera la qual l'escenògraf aficionat senyor Oliveras ha pintat la decoració de l'últim acte.

La Selva

La tarda del diumenge passat tingué lloc l'estrena del quadro dramàtic del jove selvatà Josep Cristià, titulat *Rivalismes*.

La senyoreta Basseda, de Reus, fou l'actriu que l'estrenà.

Mataró

EUTERPE. — El diumenge, 8 del corrent, tingueren lloc les darreres funcions que ha donat la companyia que durant l'estiu ha vingut actuant, amb tant èxit, en aquest teatre.

En lloc del senyor Massip vingué el senyor Guittart, qui posà en escena, a la tarda, *Mossèn Janot*, acompanyant-lo en l'execució d'aquesta obra les senyores Morera, Ferrer, Xifreu, Ortiz, Pujol i Cotó, i els senyors Furquet, Rovira, Bozzo, Martí, Conesa, Martori i Ferrer.

A continuació, i de manera impecable, fou representada *La Baldirona*.

En la funció de la nit se posà, pera començar, la comedia *Gènit i figura*, interpretada per la senyoreta Ortiz i els senyors Furquet i Cervera, i a continuació *Toreros d'hivern*, en la qual foren aplaudits tots els que hi prengueren part.

— En el mateix teatre, el diumenge, tarda i nit, va actuar-hi una companyia de «Grand Guignol» baix la direcció d'en Manel Espinosa i de la qual forma part la primera actriu senyora Roca. Les obres escullides pera la funció de la tarda foren *El burgès*, *La bruixa* i *El moli parat*. Acabà dita funció amb *La cosina de la Lola*.

A la nit començaren la vetlla amb el d'àleg *Jugar a casats*, per la senyoreta Molgosa, i el senyor Aguiló, posant-se a continuació *El fill del policia*, *Per vergonya* i *El moli parat*, en les quals, tant a la tarda com a la nit, hi prengueren part els principals elements de la companyia, com els senyors Espinosa, Pons, Aguiló i Calvo, (aquest ja conegut del públic de Mataró per haver estat algunes vegades director del quadro d'aficionats de l'Ateneu Obrer), als quals acompanyaren les senyoretas Roca i Molgosa.

CENTRE REPUBLICÀ RADICAL. — S'ha format en aquest Centre un quadro d'aficionats pera representar i donar a conèixer totes les obres del teatre Guinyol, baix la direcció dels joves aficionats Tomas Ribas i Antoni Diví.

No'ls podem alabar el gust.

Piera

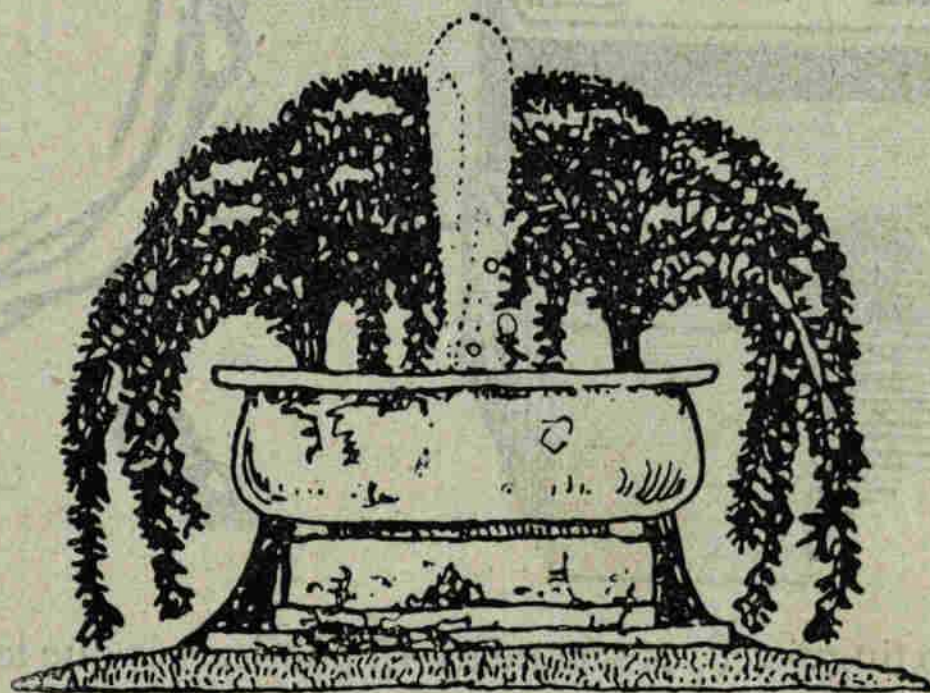
Amb motiu de celebrar-se la festa major d'aquest poble fou contractada la companyia dramàtica catalana d'en Jaume Borràs, posant-se en escena *Terra baixa* i *El pintor de miracles*, essent aplaudits la senyora Baró i el senyor Borràs en els papers de «Marta» i «Manelic»; el senyor Guixer feu un «Sebastià» com poques vegades s'ha vist, fent al final una mort d'aquelles que deixen al públic amb forta impressió, essent també aplaudits els demés, aixecant-se moltes vegades el teló.

El senyor Galceran feu les delícies del públic en *El pintor de miracles*, essent secundat per les senyores Pla, Mestres, Furnés, i els senyors Capdevila, Rodó, Bardem, Bello i Buxadós.

Sallent

ATENEU CATALÀ. — Els dies 8 i 9 del corrent, i amb motiu de celebrar-se la festa major, els aficionats de la casa han representat *El lliri d'aigua*, prenent-hi part les actrius senyores Antonia Ugas i Lluïsa Fernández i la nena Dolors Roca, que desempeñaren encertadament els seus respectius papers, junt amb els aficionats senyors Roca, Carbonés, Catllà i Vilanova.

Després se representà *L'arcalde del barri*, per les senyores Ugas i Fernández i els senyors Novell, Bigorra, Vilanova, Roca, Boix, Guixé, Carbonés i Oriol.

NOTICIES

PROBABLEMENT el número pròxim podrem ja insertar l'estat de comptes del festival benèfic celebrat al Novetats a iniciativa nostra, i que no hem publicat encara per les raons que exposàrem en el número dedicat an aquella festa.

DEMÀ diumenge tindrà lloc a Cabrera de Mataró, en l'exterior de la masia de cà'n Lladó, una representació a l'aire lliure del drama en dos actes d'en Puig i Ferreter *El gran Aleix*.

Aquesta representació ha despertat viu interès entre la gent d'aquells volts i tot fa preveure que serà un aconeixement artístic, del qual guardaran grat record els que hi assisteixin.

En Puig hi serà, pera major esplendor de la festa, i l'obra serà interpretada per una colla d'aficionats estudiosos i entusiastes, als quals faran bona i amable companyia la senyora Emilia Baró i la senyoreta Carme Roldán.

A Romea han començat els assaigs de *Las máscaras*, de sir Henri Arthur Jones, traduïda al castellà per en Maristany.

Aquesta obra, que posa en escena en Gimé-

nez, serà una de les primeres que s'estrenaran després de *Flor de los pazos*.

A l'hora d'entrar en màquina aquest número rebem les notes d'informació estrangera. A fi de no retrassar la sortida del mateix, ens veiem obligats a deixar-les pera la setmana entrant.

□ □ □

CORRESPONDENCIA LITERARIA

E. R., Palamós: Aquell vers desgràcia en absolut la seva composició, que precisament era molt ajustada. Aquell «com una llauna color de cel», es imperdonable. — J. G. F.: Pot continuar, com en l'anterior temporada, l'informació de les societats que vostè cita. El seu treball ens es grat. — P. V., Terrassa: Per l'amor de Deu! Tingui compassió de nosaltres i d'aquella il·lustre personalitat que pretén honorar amb els seus... *versos* (?). — E. B. S.: Procurarem enterar-nos de lo que demana, i aixís que ho sapiguem ja li ho comunicarem per escrit. — E. B.: Mil gràcies per lo que'ns anuncia. Certament serà un bon servei pera nosaltres. — R. C., Vilanova: S'ha pres malament la nostra observació, que no volia ser, de cap manera, molestosa per vostè, al contrari. Li remerciem la seva exquisida atenció i li preguem ens tingui presents. Cregui-ns que aquella fotografia no era prou interessant pera nosaltres. Vostè, en el nostre lloc, també ho hauria apreciat de la mateixa manera. — J. C.: Reconeuts per la seva adhesió, que estimem. Prenem nota de les seves observacions. Quan sigui ocasió ja li escriurem. — Un llegidor: Entra en torn. — Un aficionat: Id., id. — J. V., P. P., E. R., T. V., F. C., O. R., I. C.: Idem., idem. — J. R.: Ja veu com ens ha vingut be aprofitar-nos de quelcom del seu article pera respondre a una consulta. El reste, corretgit, anirà. Vagi enviant.

A. ARTÍS, impressor - Balmes, 54; Barcelona: Telèfon 2689

— Perfectament. Lo de que no tingui veu, es secundari. El públic, més que tenors i tiples, prefereix baixos.

**: Modes de
J. Martell
i M. Grau**

Bruc, 56, 2.ª, 2.^a

: Barcelona :

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Entrega als seus subscriptors, cada se-
mestre, tres obres bellament editades,
:: de 300 planes ::

□ □

QUOTA MÍNIMA SEMESTRAL
: **5 PESSETES** :

□ □

OBRES DEL PRIMER SEMESTRE DE 1912

Estudis de Literatura Catalana, per
Manuel de Montoliu, pròleg de Miquel
S. Oliver.

Origen del Coneixement, pel doctor
R. Turró.

Historia contemporania dels moviments
nacionalistes, per A. Rovira y Virgili,
pròleg d'en Pere Corominas.

FOTOGRAVAT

CASA
FUNDADA
EN L'ANY
1876

PRIMERA
D'ESPANYA

A. JOARIZTI S^c
CONSELL DE CENT 289
BARCELONA

Papers pintats
.. pera habitacions ..

: GLACIER :
pera cristalls

i decoracions
: de vidres :

E. Bertrán

: Cardenal
Casañas, 11

||| Barcelona

J. MANETES

Fotògraf d'EL TEATRE CATALÀ

TREBALLS DE TOTA MENA

Ronda de Sant Antoni, núm. 46

Nostres folletins

Junt amb aquest número repartim als nostres afavoridors les cobertes de l'intens quadro de costums gitanes, original d'en JULI VALLMITJANA,

LA GITANA VERGE

obra notabilíssima, la publicació de la qual ha estat un èxit pera la nostra Revista, i el segon folletí de setze pàgines de la comedia en tres actes, original del fort escriptor JOSEP POUS I PAGÈS,

SOL IXENT

Aquesta producció del distingit autor de *L'endemà de bodes*, que restava inèdita de publicació, malgrat l'èxit de públic i premsa que tingué quan fou estrenada, es la primera obra que donà al teatre, i la seva estrena fou una revelació de les eminents condicions que en Pous té de dramaturg, d'escriptor culte i brillant. Ara, al donar-la a la publicació, el nostre estimat amic l'ha lliurada de tots els petits defectes que hi pogués haver, i que la seva experiència, adquirida tot produint, li ha fet trobar, i es amb plena seguretat que afirmem que *Sol ixent* passarà a esser de repertori dels nostres actors i aficionats, renovant-se'l seu èxit indiscutible.

El número pròxim començarem a alternar amb *Sol ixent* una obra sensacional, la primera edició de la qual està agotada:

Els zin-calós

(Els gitanos)

El públic català coneix sobradament aquesta obra pera que sigui menester remarcar l'orgull que es pera nosaltres poder incloure'l seu títol en la nostra Biblioteca.

□ □ □

Els qui desitgin tenir enquadrats ARLEQUÍ VIVIDOR i DESAMOR poden passar per l'Administració, Porta-ferriça, 17, aont, mitjançant l'entrega dels folletins en bon estat i la quantitat de VINT CENTIMS, se'ls donará l'exemplar corresponent.

També s'entregarà l'exemplar de CRIA CORBS!..., cosit i tallat convenientment, a canvi dels folletins i DEU CENTIMS.

Des de dimars se repartirà LA GITANA VERGE, a canvi dels folletins i VINT CENTIMS.

□ □ □

Preguem als nostres compradors que no tallin els folletins, puix dificulten l'enquadració de les obres i ens obligarien a no admetre-ls al venir a recullir-les.